

۱۴

پشت درهای بسته درمان ناباروری

رونمایی هواوی از سیستم عامل رقیب اندروید

۱۵

زندگی

سه شنبه ۲۲ مرداد ۱۳۹۸ ۲۲ شماره ۵۴۵۵

۱۶

هتل قلعه!

جاده ۱۳

یادداشت،
مهدی پهلوی
کارشناس آموزشی

انتخاب رشته‌های پولکی

در نظام‌های آموزشی کشورها، پیشرفته دنیا، وقتی دانش‌آموزان می‌خواهند برای مقطع تحصیلی بالاتر خود انتخاب رشته کنند، مشاوران تحصیلی آنها را در گروه‌هایی قرار می‌دهند و در طول سال در قالب مشاوره‌های گروهی، مشاغل مختلف را به دانش‌آموزان خود معرفی می‌کنند. همچنین در این کشورها، مشاوران زیر نظر گرفتن نمرات، علاقه‌ها، استعدادها و رفتار دانش‌آموزان برای هر کدام از آنها پرونده مفصلی در زمینه‌های علمی و تربیتی تشکیل می‌دهند و بعد براساس پرونده تشکیل شده، نظرات معلمان و والدین و صحبت‌های خود دانش‌آموز، او را در زمان انتخاب رشته هدایت می‌کنند.

ولی در نظام آموزشی ما به‌خصوص در مدارس دولتی نقش مشاوران تحصیلی بسیار کم‌رنگ‌تر از این حرف‌هاست و در حالی که مشاور باید در طول سال تحصیلی همراه و همگام با دانش‌آموز حرکت کند و راهنمای او باشد، اما در بسیاری از مدارس ما مشاوران تحصیلی به زور دانش‌آموزان

خود را می‌شناسند، چه رسد به این که نسبت به علایق و استعدادهای شاگردان‌شان شناخت داشته باشند. البته در مدارس غیردولتی ایران، مشاوران تحصیلی حضور پررنگ‌تری دارند و بیشتر با دانش‌آموز و خانواده‌اش صحبت می‌کنند. اما بازهم در این مدارس انتخاب رشته کمتر بر مبنای شناخت فردی از روحیات و مهارت‌های دانش‌آموزان انجام می‌شود و در این زمینه مشاوران تحصیلی عموماً فقط به رتبه و تراز کنکور شاگردان خود توجه می‌کنند. یعنی در کشور ما حتی در مدارس غیردولتی، در زمان انتخاب رشته نسبت به شناساندن رشته‌های دانشگاهی به دانش‌آموزان و انتخاب رشته بر مبنای شناخت علایق و استعدادهای آنها بی‌توجهی می‌شود. از این روی می‌توان گفت در ایران هدایت تحصیلی و شغلی کمتر اتفاق می‌افتد که این موضوع تبعات جبران‌ناپذیری را برای اقتصاد و جامعه ما به همراه داشته است. همچنین باید به این نکته توجه داشت که بیشتر مشاوران تحصیلی ما هنگام انتخاب رشته برای شاگردان‌شان در درجه اول به این مساله توجه می‌کنند که کدام رشته‌های تحصیلی موقعیت شغلی مناسب‌تری دارد و به دانش‌آموزان خود توصیه می‌کنند. حتماً آن رشته‌ها را انتخاب کنند، حتی اگر به آنها علاقه چندانی نداشته باشند. البته این ناشی از فشاری است که معمولاً خانواده‌ها در ایام انتخاب رشته به مشاوران وارد می‌کنند. یعنی خیلی وقت‌ها والدین از مشاور تحصیلی می‌خواهند فرزندشان را طوری راهنمایی کند که حتماً در رشته‌های مطرح و پردرآمدتر قبول شود و در این فرآیند نه خانواده و نه مشاور هیچ‌کدام به علاقه و مهارت دانش‌آموز توجه نمی‌کنند. خود این موضوع نیز به خاطر شرایط اقتصادی نابسامانی است که گریبانگیر کشور ما شده، به نحوی که مثلاً یک فارغ‌التحصیل رشته پزشکی ده‌ها برابر فارغ‌التحصیلان رشته‌های دیگر درآمد دارد و در این شرایط طبیعی است که خانواده‌ها فقط معیارهای اقتصادی را در انتخاب رشته فرزندانشان مدنظر قرار دهند.

این روزها حدود ۱۴ هزار داوطلب مشغول انتخاب رشته هستند اما پیش‌ترشان اطلاعات مناسبی درباره رشته‌ها ندارند، عکس جام جم

عملکرد شمار روزهای داغ انتخاب رشته می‌تواند سروش‌تان را تغییر دهد، آیا برای این تصمیم‌گیری مهم آماده هستید؟

انتخاب رشته با چشمان بسته

بسیاری از دانش‌آموزان با شناختی اندک از رشته‌های تحصیلی و استعدادهای خود، دست به انتخاب رشته می‌زنند

در آن رشته، قرار است در چه مشاغلی به کار گرفته شوند. اما راشد نظری، مدرس دانشگاه و مشاور کنکور در این باره معتقد است وقتی دانش‌آموزان مهم‌ترین معیار خود برای انتخاب رشته را موقعیت شغلی رشته‌های مختلف قرار می‌دهند، باید حتماً اطلاعات کافی درباره بازار کار، آینده شغلی و محتوای دروس رشته‌های انتخابی‌شان داشته باشند. او البته ارائه این اطلاعات را در درجه اول و وظیفه مشاوران تحصیلی می‌داند. «مشاوران مدارس و موسسات آموزشی باید در طول سال تحصیلی موقعیت شغلی رشته‌های مختلف را برای دانش‌آموزان توضیح کنند. اما بیشتر آن‌ها چون خودشان نیز اطلاعات درستی در این باره ندارند، در شناساندن رشته‌های تحصیلی به دانش‌آموزان کم‌کاری می‌کنند.» نظری در این شرایط به دانش‌آموزان پیشنهاد می‌دهد کم‌کاری مشاوران خود را با تحقیق در فضای حقیقی و مجازی درباره رشته‌های تحصیلی مختلف جبران کنند و در فرصت کوتاهی که برای انتخاب رشته دارند، محتوای دروس رشته‌های زیرمجموعه گروه آزمایشی خود، نظرات دانشجویان آن رشته‌ها و آینده شغلی‌شان را بررسی کنند. این مشاور کنکور البته توضیح می‌دهد چون با توجه به فرصت اندک باقیمانده برای انتخاب رشته، علاوه بر توجه به موقعیت‌های شغلی رشته‌های تحصیلی و علاقه‌هایشان، مهارت‌هایشان را نیز در نظر بگیرند، چراکه ممکن است آنها رشته‌ای را انتخاب کنند که اصلاً با روحیات و توانایی‌هایشان همخوانی نداشته باشد و همین انتخاب نادرست زمینه‌ای شود که آنها نتوانند تا پایان عمر به موفقیت شغلی برسند. این مشاور کنکور همچنین خطاب به دانش‌آموزان می‌گوید برای موفقیت در انتخاب رشته باید شانس قبولی خود در گذشته‌های گوناگون را براساس رتبه‌شان به درستی ارزیابی کنند و حتماً شرایط زندگی شخصی و خانوادگی خود را نیز مدنظر قرار دهند. «دانش‌آموز باید با در نظر گرفتن شرایط خانوادگی خود، ببیند آیا مثلاً توانایی رفتن به شهرستان را دارد یا خیر. یا این که آیا خانواده‌اش می‌توانند شهریه دانشگاه‌های غیردولتی یا دوره‌های شبانه را بپردازند یا خیر. در مجموع مهم‌ترین اصل در انتخاب رشته واقع‌نگری است، یعنی داوطلب کنکور باید براساس شرایط خود، خانواده و جامعه‌اش دست به انتخاب رشته بزند تا بتواند با هر رتبه‌ای که در کنکور به دست می‌آورد، بهترین انتخاب‌ها را داشته باشد و راه رسیدن خود به موفقیت را کوتاه‌تر کند.»

می‌نشیند، فقط از او یاد می‌گیرد چطور باید براساس تراز، رتبه و آمار قبولی‌های سال‌های گذشته فرم انتخاب رشته را پر کنند. یعنی به گفته او، در فرآیند انتخاب رشته شناخت علاقه و استعدادهای دانش‌آموزان به‌طور کامل به فراموشی سپرده می‌شود و اصولاً مشاوران تحصیلی وقت خود را صرف این موضوعات نمی‌کنند. این کارشناس آموزشی البته این را هم می‌گوید که در بعضی مدارس غیردولتی مشاوران تحصیلی به صورت گروهی درباره مشاغل مختلف و بازار کار آنها با دانش‌آموزان خود صحبت می‌کنند. اما آنچه در این میان مورد غفلت قرار می‌گیرد، ارائه توضیح کافی درباره دروس موجود در رشته‌های دانشگاهی است. نکته‌ای که از نظر او سبب می‌شود بسیاری از دانشجویان بعد از یکی دوسال تحصیل در رشته خود، تازه بفهمند محتوای کلی دروس رشته‌شان چیست.

الهی معتقد است ریشه همه این اتفاقات به ضعف کلی نظام آموزشی در زمینه هدایت تحصیلی بازمی‌گردد. «آموزش و پرورش وظیفه دارد با به‌کارگیری مشاوران تحصیلی به دانش‌آموزان کمک کند رشته‌های دانشگاهی را بهتر بشناسند. اما اکنون مدارس دولتی مقطع متوسطه دوم یا اصلاً مشاور ندارند یا تعداد دانش‌آموزانی که در این مدارس زیر نظر یک مشاور قرار می‌گیرند، بسیار بالاست. این مساله باعث می‌شود مشاوران تحصیلی کمتر فرصت ارائه مشاوره فردی به دانش‌آموزان خود را پیدا کنند و به همین دلیل تقریباً هیچ اطلاعاتی درباره علاقه و استعدادهای دانش‌آموزانشان به دست نمی‌آورد. حالا وقتی مشاور تحصیلی یک مدرسه دولتی شناخت کافی از روحیات و مهارت‌های دانش‌آموز خود نداشته باشد، طبیعتاً نمی‌تواند او را در زمینه انتخاب رشته به درستی یاری دهد. از سویی دیگر، مشاوران مدارس غیردولتی یا موسسات آموزشی نیز یا به همین صورت شناخت کافی از دانش‌آموزانشان را ندارند یا اساساً مساله علاقه و استعدادهای دانش‌آموزان در زمینه انتخاب رشته جزو اولویت‌هایشان نیست.»

نگاه واقع‌بینانه به انتخاب رشته

در شرایط معیشتی دشوار امروز، مسلمان مهم‌ترین اولویت والدین بیشتر دانش‌آموزان برای انتخاب رشته فرزندانشان، بازار کار و موقعیت‌های شغلی رشته‌های تحصیلی گوناگون است و همین موضوع توجه به علاقه و استعداد دانش‌آموزان را در حاشیه نگاه خانواده‌شان قرار می‌دهد. البته این نوع نگاه به انتخاب رشته لزوماً منفی نیست، اما آنچه در این میان مورد بی‌توجهی خانواده‌ها قرار می‌گیرد، این است که بسیاری از دانش‌آموزان در زمان انتخاب رشته، بیش‌صیحی نسبت به رشته‌های تحصیلی مختلف ندارند و خیلی‌هایشان حتی نمی‌دانند در صورت فارغ‌التحصیلی

کنکور که تمام می‌شود، داوطلبان این آزمون طاقت فرسا، بعد از حدود یک‌سال تلاش، تازه با چالش انتخاب رشته مواجه می‌شوند؛ چالشی که با وجود اهمیت بسیار آن، خیلی از کنکوری‌ها جدی‌اش نمی‌گیرند. به نحوی که بسیاری از آنها در زمان پر کردن فرم انتخاب رشته، نه شناخت دقیقی از علاقه‌ها و استعدادهای خود دارند و نه رشته‌های دانشگاهی زیرمجموعه گروه آزمایشی‌شان را به درستی می‌شناسند. این موضوع گاهی حتی به نقرات برتر کنکور سراسری نیز سرایت می‌کند و مثال آن هم دانشجویان بسیاری هستند که بعد از کمی درس خواندن در رشته و دانشگاهی مطرح، از تحصیل در دانشگاه انصراف می‌دهند یا مجبور به تغییر رشته می‌شوند. اما ریشه اصلی این انتخاب‌های نادرست که گاهی فقط براساس مشهور بودن یک رشته و

دانشگاه انجام می‌شود، چیست؟ و چرا معمولاً مشاوران تحصیلی در زمان هدایت دانش‌آموزان برای انتخاب رشته، به جای این که به علاقه و استعدادهای فرد توجه کنند، فقط بازار کار رشته‌های مختلف را در نظر می‌گیرند؟ و چرا در سال‌های اخیر پردرآمدتر بودن یک رشته تحصیلی به معیار اصلی بسیاری از دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان در انتخاب رشته تبدیل شده است؟ بد نیست در این روزها که بیش از ۸۳۳ هزار نفر از داوطلبان مجاز به انتخاب رشته در کنکور سراسری امسال، مشغول بالا و پایین کردن اولویت‌های خود برای پر کردن فرم مربوط در سایت سازمان سنجش هستند، با تعدادی از کارشناسان آموزشی درباره این موضوع صحبت کنیم و راهکارهای انتخاب رشته صحیح بر مبنای شناخت کافی از علاقه، استعدادها و رشته‌های تحصیلی گوناگون را از زبان آنها جویا شویم.

یکی از راه‌حل‌های جلوگیری از بروز این اتفاق معرفی می‌کند و می‌گوید: یکی از معضلات راهکارهایی که برای شناخت رشته تحصیلی مورد علاقه در زمان انتخاب رشته پیش روی دانش‌آموزان وجود دارد، انجام آزمون‌های رغبت‌سنج است که بر مبنای استانداردهای روان‌شناختی بین‌المللی تا حدودی به افراد کمک می‌کند علاقه‌های تحصیلی خود را بهتر بشناسند.

این در حالی است که از نظر این مشاور تحصیلی، بسیاری از مشاوران خصوصی و موسسات آموزشی یا اساساً این آزمون‌ها را نمی‌شناسند یا از آن استقبال چندانی نمی‌کنند. همچنین به گفته او، بسیاری از دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان نیز اصلاً از وجود این تست‌ها خبر ندارند. قهرمانی البته تأکید دارد گرفتن تست‌های رغبت‌سنج از دانش‌آموزان نیاز به تخصص ویژه‌ای دارد و داوطلبان کنکور اگر می‌خواهند این آزمون‌ها را انجام دهند، بهتر است صرفاً به مراکز مشاوره مجوزدار زیر نظر سازمان نظام روان‌شناسی یا بهزیستی مراجعه کنند.

دانش‌آموزان، رشته‌های تحصیلی را نمی‌شناسند

با وجود این که عمده مدارس دولتی مقطع متوسطه دوم از کمبود مشاور تحصیلی رنج می‌برند، اما در بیشتر مدارس غیردولتی این مقطع برای حفظ ظاهر هم که شده، حداقل یک مشاور در هر پایه تحصیلی حضور دارد. البته راهنمایی مشاوران تحصیلی مدارس غیردولتی در سال آخر متوسطه معمولاً به تشریح شیوه‌های تست‌زنی، نحوه درس خواندن و برنامه‌ریزی درسی خلاصه می‌شود و این افراد کمتر دانش‌آموزان خود را در زمینه معرفی مشاغل و رشته‌های دانشگاهی هدایت می‌کنند. محمد الهی، کارشناس آموزشی نیز در این باره به جام‌جم توضیح می‌دهد: در مدارس غیردولتی زمانی که دانش‌آموز برای انتخاب رشته‌ای حرف مشاور خود

محمدحسین
خودکار

جامعه

انتخاب رشته بدون شناخت استعدادها

در سال‌های اخیر بیشتر مشاوران تحصیلی وزارت آموزش و پرورش از مقطع متوسطه دوم به متوسطه اول انتقال پیدا کرده‌اند و کمبود مشاوران تحصیلی در متوسطه دوم موجب شده است نقش این افراد برای هدایت تحصیلی دانش‌آموزان این مقطع به‌ویژه در مدارس دولتی سال به سال کم‌رنگ‌تر شود. این کمبود نیز فضا را برای مؤسسات آموزشی غیردولتی فراهم کرده است که نقش پررنگ‌تری در هدایت تحصیلی دانش‌آموزان به‌خصوص در زمان انتخاب رشته داشته باشند. این نکته‌ای است که علیرضا قهرمانی، مشاور تحصیلی در گفت‌وگو با جام‌جم درباره ضعف‌های نظام آموزشی در زمینه هدایت تحصیلی دانش‌آموزان دست روی آن می‌گذارد و تأکید دارد همین ضعف‌هاست که بسیاری از داوطلبان کنکور را در ایام انتخاب رشته روانه مؤسسات آموزشی و مشاوران خصوصی می‌کند. مشاورانی که به گفته او، برای راهنمایی در انتخاب رشته، بیشتر از همه به بازار کار و درآمد احتمالی رشته‌های تحصیلی توجه می‌کنند، نه استعداد و علایق دانش‌آموزی که به آنها مراجعه کرده است. در واقع آن‌طور که این مشاور تحصیلی توضیح می‌دهد، امروزه انتخاب رشته در مؤسسات آموزشی بیشتر جنبه تکنیکی پیدا کرده است و مشاوران تحصیلی برای این کار معمولاً فقط رتبه داوطلبان، محل سکونت آنها و شهرت دانشگاه‌های برتر را در نظر می‌گیرند. این سبک از انتخاب رشته نیز ممکن است باعث بی‌رغبتی افراد به رشته تحصیلی‌شان در دوران دانشجویی شود که در نتیجه آن، بسیاری از دانشجویان یا بدون داشتن انگیزه کافی تحصیل در رشته خود را ادامه می‌دهند یا بعد از چند سال درس خواندن به فکر تغییر رشته و حتی انصراف از دانشگاه می‌افتند. با این حال، قهرمانی انجام تست‌های شناخت استعداد تحصیلی را به عنوان

حق با
شماست

info@jamejamonline.ir

روابط عمومی: ۲۲۲۶۱۴۷

حقوق - قدیمی

حسینی از ارومیه:

بسیاری از سازمان‌ها، اداره‌ها و واحدهای تولیدی برای این‌که خود افزایش حقوق زیادی به کارکنان خود ندهند، مزایا و اضافه‌کارها را حذف کرده‌اند و عملاً حقوق سال قبل را پرداخت می‌کنند.

مسکن - اولی

جمعی از شهروندان:

چرا بانک مسکن، وام‌های زوج‌های مسکن اولی را که موعد آن‌ها سر آمده برای پیش خرید مسکن در اختیار متقاضیان قرار نمی‌دهد تا در حوزه تولید مسکن نیز با ورود سرمایه‌ها جدید رونقی صورت گیرد و همچنین کمکی باشد به زوج‌های جوان برای خرید خانه؟

چراغ - تعمیر

مهرداری از تهران:

چراغ راهنمایی و راهنمایی در زندگی در خیابان امیرکبیر، چهارراه کاج در منطقه ۲۲ و چهارراه سرچشمه یکباره از ثابیه شمار عدد ۱۵، زرد می‌شود و همین امر باعث جریمه‌های سنگین یا تصادف می‌شود. خواهشمندیم مسؤولان رسیدگی کنند.

دلار - قیمت

سماواتی از تهران:

قیمت دلار پایین آمده، ولی برخی اقدام با جهش دو برابری مواجه شده است، بسته‌های چای در یک ماه چند برابر افزایش قیمت داشته‌اند. چرا؟

خیابان - تاریکی

گشاووز از تهران:

نبود روشنایی از اول خیابان باهنر تا انتها در شهریار باعث تاریکی خیابان‌ها شده است که متأسفانه به همین علت دزدی و زورگیری افزایش داشته است.

پارکینگ - اصفهان

مرتضوی از اصفهان:

یکی از بزرگ‌ترین مشکلات عمده استان اصفهان که همیشه پذیرای گردشگران است، کمبود پارکینگ است. خواهشمندیم مسؤولان اقدامی کنند.

امپریه - امکانات

امپری از دامغان:

منطقه گردشگری امپریه دامغان، بدون امکانات رفاهی مانند سرویس‌های بهداشتی و آسفالته مناسب است. این درحالی است که با توسعه گردشگری می‌توان مشکل اشتغال را نیز برطرف کرد.

خیرآباد - امکانات

سبزی‌علی از تهران:

روستای خیرآباد استان زنجان و روستاهای اطراف آن از نبود آسفالته مناسب و ایمن و روشنایی جاده رنج می‌برند و سال‌هاست منتظر نگاه استانداری به این منطقه هستیم.